

חק לישראל – פרשת קדושים יום ב'

תורה – ויקרא פרק י"ט

(ו) וְאִם הָאָכַל יֹאכַל בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פְּגוּל הוּא לֹא יִרְצֶה: (ז) וְאִם הָאָכַל יֹאכַל בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פְּגוּל הוּא לֹא יִרְצֶה: (ח) וְאִם אֲתֹאכְלָא יִתְאָכַל בַּיּוֹמָא תְּלִיתָא מִדְּחַק הוּא לֹא יְהִי לְרַעוּא:

(ח) וְאֲכָלְיוּ עוֹנֵו יִשָּׂא כִּי אֶת קֹדֶשׁ יְהוָה חָלַל וְנִכְבְּרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַמִּיהֶּ: (ט) וְאֲכָלְיוּ עוֹנֵו יִשָּׂא כִּי אֶת קֹדֶשׁ יְהוָה חָלַל וְנִכְבְּרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַמִּיהֶּ: (י) וְדִיכְלָנִיה חוֹבִיהָ יִקְבַּל אָרִי יֵת קוֹדֶשׁא דִּי אַחַל וְיִשְׁתִּיבִי אֲנָשָׂא הַהִיא מֵעַמִּיהָ:

(ט) וּבְקִצְרְכֶם אֶת קִצִּיר אֲרֻצְכֶם לֹא תִכְלֶה פֶּאֶת שְׂדֵךְ לְקַצֵּר וְלִקְטֵת קִצִּירָךְ לֹא תִלְקֹט: (ט) וּבְקִצְרְכֶם אֶת קִצִּיר אֲרֻצְכֶם לֹא תִכְלֶה פֶּאֶת שְׂדֵךְ לְקַצֵּר וְלִקְטֵת קִצִּירָךְ לֹא תִלְקֹט: (ט) וּבְמַחְצְרְכֶם יֵת חֲצָדָא דְאַרְעֵכֶם לֹא תִשִׁיבִי פֶּאֶתָא דְחֻקְהוּ לְמַחְצֵד וְלִקְטָא דְחֻצְרָה לֹא תִלְקֹט:

(י) וּבְדַרְמָךְ לֹא תַעֲוֹלַל וּפְרֹט בְּדַרְמָךְ לֹא תִלְקֹט לְעֵנִי וְלִגְרַת תַּעֲזֹב אֶתֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (י) וּבְדַרְמָךְ לֹא תַעֲוֹלַל וּפְרֹט בְּדַרְמָךְ לֹא תִלְקֹט לְעֵנִי וְלִגְרַת תַּעֲזֹב אֶתֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (י) וּבְדַרְמָךְ לֹא תַעֲוֹלַל וּפְרֹט בְּדַרְמָךְ לֹא תִלְקֹט לְעֵנִי וְלִגְרַת תַּעֲזֹב אֶתֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (י) וּבְדַרְמָךְ לֹא תַעֲוֹלַל וּפְרֹט בְּדַרְמָךְ לֹא תִלְקֹט לְעֵנִי וְלִגְרַת תַּעֲזֹב אֶתֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

רש"י

(ז) ואם האכל יאכל וגו' – אם אינו ענין לחוץ לזמנו שהרי כבר נאמר (ויקרא ז) ואם האכל יאכל מבשר זבח שלמיו וגו' תנהו ענין לחוץ למקומו יכול יהיו חייבין כרת על אכילתו ת"ל (שם) והנפש האוכלת ממנו עונה תשא ממנו ולא מחבירו יאל הנשחט במחשבת חוץ למקומו: פגול – מחועז כמו (ישעיה סה) ומרק פגולים כליהם:

(ח) ואכליו עונו ישא – בנותר גמור הכתוב מדבר ואינו ענוש כרת על הנשחט חוץ למקומו (זכחיס כא) שכבר מיעטו הכתוב. וזהו בנותר גמור מדבר. ובמסכת כריתות

למדוהו מגזירה שזה:
 (ט) לא תכלה פאת שדך – שניח פאה בסוף שדהו (ת"כ): ולקט הליךך – שכלים הנושרים בשעת קצירה אחת או שתיים אצל שלש אינו לקט (ת"כ. פאה ח):
 (י) לא תעולל – לא תטול עוללות שזה והן ניכרות איזהו עוללות כל שאין לה לא כחף ולא נטף (פאה ז): ופרט כרמך – גרגרי ענבים הנושרים בשעת צלירה: חני ה' אלהיכם – דיון להפרע ואינו גובה מכס אללא נפשות שנאמר (משלי כב) אל תגזל דל וגו' כי ה' יריב ריבם וגו':

נביא – יחזקאל פרק כ' ח'–יא'

(ח) וַיִּמְרוּ בִּי וְלֹא אָבוּ לְשִׁמְעַ אֵלַי אִישׁ אֶת שְׁקוּצֵי עֵינֵיהֶם לֹא הִשְׁלִיכוּ וְאֶת גְּלוּלֵי מִצְרַיִם לֹא עָזְבוּ וְאָמַר לְשִׁפְהָ חֲמֹתִי עֲלֵיהֶם לְכַלּוֹת אִפִּי בָהֶם בְּתוֹךְ אֲרֶץ מִצְרַיִם: (ח) וסריבו על מימרי ולא אבו לקבלא לנביי גבר ית שקוצי עיניהון לא ארחיקו וית פולחו טעות מצראי לא שבקו ואמריית למשפך חימותי עליהון דיחול רוגזי בהון בגו ארעא דמצרים:

(ט) וְאֶעֱשֶׂה לְמַעַן שָׁמִי לְבַלְתִּי הַחַל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִמָּה בְּתוֹכֶם אֲשֶׁר נוֹדַעְתִּי אֲלֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם לְהוֹצִיאֵם מֵאֲרֶץ מִצְרַיִם: (ט) ועבדיית בדיל שמי בדיל דלא יתחל לעיני עממיא די אינון ביניהון דאתגליתי למפרקהון לעיניהון לאפקותהון מארעא דמצרים:

חק לישראל – פרשת קדושים יום ב'

(י) וְאוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְאַבְרָם אֶל הַמִּדְבָּר: (י) ואפיקתינון מארעא דמצרים ואעלתינון למדברא:

(יא) וְאַתָּן לָהֶם אֶת חֻקֹּתַי וְאֶת מִשְׁפָּטַי הַזֹּדֵעִתִי אוֹתָם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וְחַי בָּהֶם: (יא) ויהבית להון ית קימי וית דיני הודעית יתהון דאם יעביד יתהון אנשא ויחי בהון בחיי עלמא:

רש"י

(ח) וימרו זי הם הרשעים רוצם של ישראל שמחו בשלשת ימי חפלה כמו שנאמר וחמוסים עלו בני ישראל וגו' (שמות יד) אחד מחמוסים ויש אומרים אחד מחמץ מאות:

(ט) לצלתי החל – שלא יתחלל שמי מאחר שגודעתי להם והצטחתי להוליאם והכירו מצרים שהם עמי אילו הייתי משחיתם היו אומרים אויביהם מצלתי יכולת זידו להוליאם:

כתובים – משלי פרק כו' כ'–כג'

(כ) בְּאֶפֶס עֵצִים תִּכְפֹּה אֵשׁ וּבְאֵין נִרְגָן יִשְׁתַּק מְדוֹן: (כ) היכנא דלית קיסי דעכא נורא והיכנא דלית שגושא ישתק תגרא:

(כא) פָּחַם לְגַחְלִים וְעֵצִים לְאֵשׁ וְאִישׁ מְדוֹנִים {מְדִינִים} לְחַרְחֹר רִיב: (כא) טרטקל לגומרי וקיסי לגורא וגברא תגרנא מחרה בהותא:

(כב) דְּבַרִי נִרְגָן כְּמִתְלַהֲמִים וְהֵם יִרְדוּ חֲדָרֵי בָטָן: (כב) מלוי דשגושא מדכנן ליה והנון נחתן לגוה דכרסא:

(כג) כֶּסֶף סִיגִים מִצֶּפֶה עַל חֶרֶשׁ שִׁפְתֵימָם דִּלְקִים וְלֵב רָע: (כג) היך כספא מסליא דקרים על חספא היכנא שפוטא דדלקן וליבא בישא:

רש"י

היו להם למיתה. חדרי בטן – היא מיתת הדרוקן:

(כג) מלופה על חרש – כסיגי כסף המדובקים על החרש שגורפין אותו זו והוא מבהיק כאלו הוא כסף ואין זו תועלת כן שפחים דולקים ולב רע הרודפים אחר הבריות להסיתם בחלקות ומדברים אחד צפה ואחד בלב ולב רע נראין כאוהבין והם אויבים. דולקים – כמו דלקת אחרי (וצראשית לא):

(כ) צאפס עצים – כלומר שני דברים אלו שזין כסם שצאפס עצים תכזה אש כך באין נרגן של לה"ר המסכסך בעלי ריב ישחוק מדון:

(כא) פחם לגחלים ועצים לאש – פחם של אש עשוי להבעיר גחלים עמומות ועצים עשויין להסיק אש ואיש מדון לחרחב ריב:

(כב) כמתלהמים – לשון מתלחמים ורז"ל פרשו כמתלהמים כמת להם דברי המרגלים

חק לישראל – פרשת קדושים יום ב'

משנה – עירובין פרק ו'

(א) הָדָר עִם הַנְּכָרִי בְּחֶזֶר, או עִם מִי שְׂאִינוּ מוֹדָה בְּעֶרְוֵב, הָרִי זֶה אוֹסֵר עָלָיו (דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר). רַבִּי אֶלְיָעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר, לְעוֹלָם אֵינוּ אוֹסֵר עַד שְׂיָהוּ שְׁנֵי יִשְׂרָאֵלִים אוֹסְרִין זֶה עַל זֶה:

ישראל כלור עס נכרי ולא ילמוד ממעשיו. ורבי אליעזר בן יעקב סבר כיון שנכרי חשוד אשפיכת דמים, תרי, לשכיחי דליירי גזרו בהן רבנן. חד, ללא שכיח דליירי שאסור להתיחד עם הנכרי לא גזרו ביה רבנן. והלכה כרבי אליעזר בן יעקב. ושוכרין מן הנכרי אפילו בפחות משנה פרוטה, ואפילו בשבת ואע"פ שאין הנכרי מצטל רשותו עד שישכור ממנו. ישראל יכול לצטל רשותו ואפילו בשבת והוא שיאמר לחזירו כשלא עירבו רשותי מצוטלת כך ויהיה הוא אסור לצטל בחצר וחזירו מותר. ואם ירנו אחר שהשלים חזירו לצטל מה שצריך לו יכול חזירו לחזור ולצטל לו רשותו ויהיה הוא מותר וחזירו אסור:

רע"ב – (ח) הדר מי שאינו מודה בערוכ – כותיו: הרי זה אוסר עליו – לטלטל מביתו לחצר, עד שישכור ממנו רשות שיש לו בחצר: לעולם אינו אוסר עד שיהיו שני ישראלים – בין לתנא קמא בין לרבי אליעזר בן יעקב דירת נכרי לאו שמה דירה ודאין הוא שלא תאסור, אלא לגזור רבנן כדי שלא ידור ישראל עם הנכרי שלא ילמד ממעשיו, תנא קמא סבר אע"ג שנכרי חשיד אשפיכת דמים ואסור לישראל להתיחד עמו, זמנין דמקרי ודייר ישראל עם הנכרי, ואמור רבנן אין עירוב מועיל במקום נכרי ואין ציטול רשות מועיל במקום נכרי עד שישכיר והנכרי לא ישכיר לחייש לכשפים, ומתוך כך לא יבוא

(ב) אָמַר רַבֵּן גַּמְלִיאֵל, מַעֲשֶׂה בְּצִדְוֹקֵי אַחַד שְׂהִיָּה דָר עִמָּנוּ בַּמְּבֹוֹי בִּירוּשָׁלַיִם, וְאָמַר לָנוּ אַבָּא, מִהֲרֵנוּ וְהוֹצִיאוּ אֶת (פּוֹל) הַבָּלִים לְמִבְּוֵי עַד שְׁלֹא יוֹצִיֵא וְיֵאָסֹר עֲלֵיכֶם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר בְּלִשׁוֹן אַחַר, מִהֲרֵנוּ וְעֵשׂוּ צְרִיכֶם בַּמְּבֹוֹי עַד שְׁלֹא יוֹצִיֵא וְיֵאָסֹר עֲלֵיכֶם:

סבירא ליה לרבן גמליאל, ואותה מעשה אינה ראייה, דהכי קאמר להו רבן גמליאל, מהרו ועשו צרכיכם בערב שבת קודם שתחשך, ולא עד שלא יוציא כליו כלאמרת, אלא עד שלא יאח היום ויאסר עליכם. ופסק ההלכה, שכל ישראל שמחלל שבת צפרהסיא הרי הוא כנכרי ואין מערבין עמו ואינו מצטל שות אלא שוכרים ממנו כדרך ששוכרים מן הנכרי. והמשמר שבת צפרהסיא אף על פי שפעמים מחלל אותה בצנעא ואינו מודה בתורת עירוב כגון הצדוקים בזמן הזה שמשמרים שבת ואינם מודים בתורת עירוב הרי זה אין מערבין עמו, אבל יכול לצטל רשות ואין צריך לשכור ממנו, והוא שלא יהיה עובד עבודה כוכבים:

רע"ב – (ז) צדוקי – מתניתין חסורי מחסרה והכי קתני, צדוקי הרי הוא כנכרי רבן גמליאל אומר אינו כנכרי ומעשה צדוקי אחד כו' ואמר לנו אבא מהרו ועשו צרכיכם עד שלא יוציא ויאסור עליכם, שמע מינה דכישראל הוא ויכול לצטל רשות, ומפני שהמצטל רשותו וחזר והוציא בין בשוגג בין במזיד אוסר, כדלקמן, משום הכי קאמר רבן גמליאל מהרו ועשו צרכיכם עד שלא יוציא הוא כליו לחצר ויחזור ויזכה ברשותו שציטל ויאסר עליכם. אבל אי כנכרי הוא, ואין הנכרי יכול לצטל עד שישכרו, היכי הוה מצי למיסר עלייהו מאחר דאגר להו ושקיל דמי: ורבי יהודה אומר – לא כך אמר רבן גמליאל, ללעולם צדוקי הרי הוא כנכרי

חק לישראל – פרשת קדושים יום ב'

(ג) אֲנִשִּׁי חָצֵר שִׁשְׁבַח אֶחָד מֵהֶן וְלֹא עֵרַב, בֵּיתוֹ אָסוּר מִלְּהַכְנִיס וּמִלְּהוֹצִיא לוֹ וְלָהֶם, וְשָׁלָהֶם מִתְּרִין לוֹ וְלָהֶם. נִתְּנָה לוֹ רְשׁוּתוֹ, הוּא מִתֵּר וְהֵן אָסוּרִין. הֵיוּ שְׁנַיִם, אוֹסְרִין זֶה עַל זֶה, שֶׁאֶחָד נוֹתֵן רְשׁוּת וְנוֹטֵל רְשׁוּת, שְׁנַיִם נוֹתְנִים רְשׁוּת, וְאִין נוֹטְלִין רְשׁוּת:

חצר ביטלו להם רשותם, שניהם אוסרים זה על זה, מפני שהחצר היא של שניהם והבתיים מיוחדים כל בית לבעליו, ואין מוליא מרשות המיוחדת לו לרשות שלו ושל חצרו. ואע"ג דהדר חד מנייהו וביטול ליה לחצריה, אינו מועיל, הואיל ובשעה שביטלו בני החצר רשותם לאלו השנים שלא עירבו היו אוסרים זה על זה אשתכח דביטול קמאי לא מהני, וכי הדר מבטל לא מלי לאקנויי רשותא לידהו דהא לא קנייה. הלכך בני חצר שקצתן עירבו וקצתן לא עירבו אותן שלא עירבו מבטלין רשותן לאותן שעירבו, ואין אותן שעירבו מבטלין רשותן לאותן שלא עירבו לאסרי הדדי כדאמרן. והמבטל רשותו לבני חצר כריך שיפרש שמבטל לכל אחד ואחד:

רע"ב – (ג) ביתו אסור להכניס ולהוציא – מביתו לחצר, בין הוא בין אנשי החצר. וכגון שביטל להם רשות חצרו כלומר החלק שיש לו עמהם בחצר ולא ביטל להם ביתו, דסבר האי תנא מה שביטל ביטל ומה שלא ביטל לא ביטל הלכך הוה ליה ביתו רשותא דידיה וחצר רשותא דידיהו: ושללם – בתים שלהן מותרין להוציא מהן לחצר בין הוא בין הם, דהא בתים שלהם וחצר רשות אחת היא. והוא אע"ג דלא עירב הוה כאורח גבייהו, שאורח מטלטל ברשות אכסניא שלו: נתנו לו – הם רשות חצרו, הוא מותר להוציא מביתו לחצר שהכל ברשותו, והן אסורין אפילו לטלטל מביתו לחצר. ולא הוה אורחים גביה, דחד לגבי רבים הוה אורח, רבים לגבי יחיד לא הוה אורחים: היו שנים – שלא עירבו, ושאר בני

(ד) מֵאִמְרֵי נִתְּנָה רְשׁוּת, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, מִבְּעוֹד יוֹם, וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים, מִשְׁחֲשִׁיבָה. מִי שֶׁנָּתַן רְשׁוּתוֹ וְהוֹצִיא, בֵּין בְּשׁוּגָג בֵּין בְּמִזִּיד, הָרִי זֶה אוֹסֵר. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוֹדָה אוֹמֵר, בְּמִזִּיד אוֹסֵר. בְּשׁוּגָג אֵינוֹ אוֹסֵר:

דככל דוכתא אמרינן כיון שנאסר למקצת שבת נאסר לכולה חוץ ממבטל רשות: מי שנתן רשותו והוציא – שחזר ונשתמש ברשות שביטל: אחד שוגג ואחד מזיד – דקנים שוגג אטו מזיד. ואין הלכה כרבי מאיר:

רע"ב – (ד) בית שמאי אומרים מבטל יום – לסברי ביטול רשותא הוא, ומקנה רשותא בשבת אסור: ובית הלל אומרים אף משתחשך – סברי ביטול לאו אקנויי רשותא הוא אלא אסתלוקי מרשותא, ואסתלוקי מרשותא בשבת שפיר דמי. ובצרייתא פירשו

(ה) בַּעַל הַבַּיִת שֶׁהָיָה שֶׁתָּף לְשִׁבְנָיו, לָזָה בֵּין וְלָזָה בֵּין, אֵינָם צְרִיכִים לְעֵרַב. לָזָה בֵּין וְלָזָה בְּשִׁמּוֹן, צְרִיכִים לְעֵרַב. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, אֶחָד זֶה וְאֶחָד זֶה, אֵינָם צְרִיכִים לְעֵרַב:

של אדם אין לבו נמשך לאלא צפת. ואם שתף שתופי מבואות צפת כל שכן להשיב טפי וסומכין על אותו שתוף של פת במקום עירוב ואינם צריכים לערב עירובי חצרות. אבל אם נשתתפו ביין או בשאר דברים צריכין לערב עירובי חצרות ואין סומכין על השתוף, כדי

רע"ב – (ה) שהוא שתוף עם שכניו – שבמבואות לשם שתופות בעלמא ולא לשם עירוב: אינם צריכים לערב – והוא שיהיו כולן שתופין בכלי אחד – ודוקא שתופי מבואות הוה ביין כדתנן בכל מערבין ומשתתפין. אבל עירובי חצרות אין מערבין לאלא צפת, דעירוב משום לירה הוא ודירה

חק לישראל – פרשת קדושים יום ב'

שלא תשתכח תורת עירוב מן התינוקות: ר' שמעון אומר כו' – ואין הלכה כר' שמעון:
 (ו) חֲמֵשׁ חֲבוּרוֹת שֶׁשָּׁבְתוּ בְּטָרְקָלִין אֶחָד, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, עֶרֶוּב לְכָל חֲבוּרָה וְחֲבוּרָה. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים, עֶרֶוּב אֶחָד לְכָלֵּן. וּמוֹדִים, בְּזִמְנָן שֶׁמִּקְצָתָן שְׂרוּיִין בְּחֻדְרִים אוֹ בְּעֲלִיּוֹת, שֶׁהֵן עָרִיכִין עֶרֶוּב לְכָל חֲבוּרָה וְחֲבוּרָה:

הטרגלין במחילות גדולות המגיעות לתקרה כולי עלמא לא פליגי דהוי חלוק רשות משום דהוו כשריים צדדים ובעליות. כי פליגי, דחלקו במחילות נמוכות שאינן מגיעות לתקרה, בית שמאי סברי מחילה כזו הויא חלוק רשות. ובית הלל סברי לא הויא חלוק רשות:

(ז) הָאֲחִין הַשְּׁתַּפִּין שֶׁהָיוּ אוֹכְלִין עַל שֵׁלְחָן אֲבֵיהֶם וַיִּשְׁנִים בְּבִתְיָהֶם, עָרִיכִין עֶרֶוּב לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. לְפִיכָן אִם שָׁכַח אֶחָד מֵהֶם וְלֹא עָרַב, מִבְּטַל אֵת רְשׁוּתוֹ. אִימְתִי, בְּזִמְנָן שֶׁמוֹלִיכִין עֶרֶוּבָן בְּמָקוֹם אֶחָד, אֲבָל אִם הָיָה עֶרֶוּב בְּאֶצְלוֹ, אוֹ שֶׁאִין עִמָּהֶן דְּיוֹרִין בְּחֻצֵּר, אִינָן עָרִיכִין לְעָרַב:

שמוליכין את ערובו – לתתו לאחד מבתי שאר בני החצר, דהואיל והזקוק לעירוב ושאר דיורין אסרי אינהו נמי אסרי וכריכין כולן ליתן פת בעירוב הואיל וחלוקין דיוריהן בלינה וגם אין אוכלין על שלחן אביהם ממש אלא כל אחד נוטל פרנסתו ואוכל בביתו: אכל אם היה ערוב כל החצר בא לבית אביהו – שלא הזקוק לעירוב, שצבית שמניחין זו העירוב אינו כריך ליתן פת: או שאין עמהו דיורין – אחרים, שאין דיורין מזקיקים אותם לעירוב, אינן כריכין לערב לכיחידים דמו:

(ח) חֲמֵשׁ חֲצֵרוֹת פְּתוּחוֹת זו לָזוּ וּפְתוּחוֹת לְמַבּוּי, עָרְבוּ בְּחֻצְרוֹת וְלֹא נִשְׁתַּתְּפוּ בְּמַבּוּי, מִתְרִין בְּחֻצְרוֹת וְאֶסוּרִין בְּמַבּוּי. וְאִם נִשְׁתַּתְּפוּ בְּמַבּוּי, מִתְרִין כָּאֵן וְכָאֵן. עָרְבוּ בְּחֻצְרוֹת וְנִשְׁתַּתְּפוּ בְּמַבּוּי, וְשָׁכַח אֶחָד מִבְּנֵי חֻצֵּר וְלֹא עָרַב, מִתְרִין כָּאֵן וְכָאֵן. מִבְּנֵי מַבּוּי וְלֹא נִשְׁתַּתְּפוּ, מִתְרִין בְּחֻצְרוֹת וְאֶסוּרִין בְּמַבּוּי, שֶׁהַמַּבּוּי לְחֻצְרוֹת כְּחֻצֵּר לְבָתִּים:

חצר ושתי חצרות פתוחות למבוי והגך כיון דכולן פתוחות זו לזו ומעורבות יחד דרך פתחיהן חדא חשיב להו, ולא תנינן אלא חמש חצרות פתוחות למבוי: ערבו החצרות – כל אחת לעמה: מותרים בחצרות – מותרין כל

רע"ב – (ו) צטרקלין – בית גדול ורחב מושב מלכים וחלקוהו לחמשה וכולן יש להן פתח מן הטרקלין לאחר ולרכים לערב עם שאר בני החצר: בית שמאי אומרים – רשותיהן חלוקים ורכיך שכל חצורה וחצורה תתן פת לעירוב החצר: ובית הלל אומרים – אין מחילה זו חלוק רשות. ובזמן שחלקו

רע"ב – (ז) האחין השותפין – הכי קאמר, האחין האוכלין על שלחן אביהם והשותפין האוכלים על שלחן אחד. ואוכלין על שלחן אביהם לאו דוקא אלא נוטלין מזונותיהן מבית אביהן ואוכלין אותם כל אחד בביתו. וכן השותפין עושים מלאכה אכל בעל הבית אחד בשותפות ונוטלין מזונותיהם מבעל הבית ומוליכין לאכול בביתם: וישנים בביתם – והם ואביהם [ואחרים] דרים בחצר אחת: כריכין ערוב לכל אחד ואחד – אם רואים לערב עם אנשי חצרן: מצטל את רשותו – כריך לצטל את רשותו: אימתי בזמן

רע"ב – (ח) פתוחות זו לזו ופתוחות למבוי – בגמרא מוכח דלא תנינן צמתניתין פתוחות זו לזו, משום דקיימא לן שאין מבוי ניתן בלחי או קורה עד שיהיו צתים וחצרות פתוחים לתוכו כלומר שני צתים פתוחים לכל

חק לישראל – פרשת קדושים יום ב'

והכל דרוז בני חזר עירבו אלא ששכח אחד מהם ולא עירב לא תשכח תורת עירוב: שהמזוי לחזרות כחזר לזתים – כשם שאסור להוציא מזתים לחזר בלא עירוב כך אסור להוציא מן החזר למזוי בלא שחוף. ולא תימא לא דמו, דבית וחזר זו רשות היחיד וזו רשות הרבים, אבל חזר ומזוי שניהן רשויות של רבים הן:

(ט) שְׁתֵּי חֲצוֹת זֹו לְפָנִים מִזֹּו, עֲרֵבָה הַפְּנִימִית וְלֹא עֲרֵבָה הַחִיצוֹנָה, הַפְּנִימִית מִתְּרַת וְהַחִיצוֹנָה אֶסוּרָה. הַחִיצוֹנָה וְלֹא הַפְּנִימִית, שְׁתֵּי הֵן אֶסוּרוֹת. עֲרֵבָה זֹו לְעֵצְמָה וְזֹו לְעֵצְמָה, זֹו מִתְּרַת בְּפָנֵי עֵצְמָה. וְזֹו מִתְּרַת בְּפָנֵי עֵצְמָה. רַבִּי עֲקִיבָא אֹסֵר הַחִיצוֹנָה, שְׁדַרְיִסַת הַרְגֵל אֹסֵרָתָהּ, וְחַכְמַיִם אֹמְרִים, אֵין דַּרְיִסַת הַרְגֵל אֹסֵרָתָהּ:

החילונה: זו מותרת לעצמה וכו' – דרגל המותרת במקומה אינה אוסרת: רבי עקיבא אוסר – דקא סבר אף רגל המותרת אוסרת כשלא עירבה קס: וחכמים אומרים כו' – דקסברי אפילו רגל האסורה במקומה כגון שלא עירבה הפנימית לעצמה אינה אוסרת על החילונה. והלכה כתנא קמא:

בני חזר לעצמן: ואסורין במזוי – לאין סומכין על עירוב במקום שיתוף: ואס נשתתפו – נמי במזוי לאחר שעירבו בחזרות מותרין כאן וכאן: ושכח אחד מזני חזר ולא עירב – בחזרו להתיר חזרו, אבל בשיתוף היה לו חלק: מותרין כאן וכאן – דטעמא מאי אין סומכים על שיתוף במקום עירוב כדי שלא תשכח תורת עירוב מן החינוקות

רע"ב – (ט) זו לפניו מזו – פנימית פתוחה לחילונה וחילונה לרשות הרבים ודריסת רגליה של פנימית על חילונה לזאת לרשות הרבים: ערבה פנימית – בעצמה לטלטל בחזרה: שתיהן אסורות – דהויא פנימית בעצמה רגל האסורה במקומה שהרי לא ערבה לעצמה, ואוסרת דריסת רגליה על

גמרא – עירובין דף סה' ע"ב

אמר רב יהודה לא איברי ליליא אלא לשינתא אמר רבי שמעון בן לקיש לא איברי סיהרא אלא לגירסא אמרי ליה לרבי זירא מהודן שמעתך אמר להו דיממי נינהו אמרה ליה ברתייה דרב חסדא לרב חסדא לא בעי מר מינם פורתא אמר לה השתא אתו יומי דאריכי וקטיני ונינום טובא אמר רב נחמן בר יצחק אנן פועלי דיממי אנן רב אחא בר יעקב זיף ופרע.

אמר רבי חנינא כל המתפתה ביינו יש בו מדעת קונו שנאמר וירח ה' את ריח הניחוח וגו' אמר רבי חייא כל המתיישב ביינו יש בו דעת שבעים זקנים יין ניתן בשבעים אותיות וסוד ניתן בשבעים אותיות נכנס יין יצא סוד אמר רבי חנין לא נברא יין אלא לנחם אבלים ולשלם שכר לרשעים שנאמר תנו שכר לאובד וגו' אמר רבי חנין בר פפא כל שאין יין נשפך בתוך ביתו כמים אינו בכלל ברכה שנאמר וברך את לחמך ואת מימך מה לחם שניקח בכסף מעשר אף מים שניקח בכסף מעשר ומאי ניהו יין וקא קרי ליה מים אי נשפך בביתו כמים איכא ברכה ואי לא לא אמר רבי

חק לישראל – פרשת קדושים יום ב'

אילעאי בשלשה דברים אדם ניכר בכוסו ובכיסו ובכעסו ואמרי ליה אף בשחקו:

רש"י על הגמרא

– כך חשבנו בגימטריא: ילא סוד – וזה, הואיל ולא ילא סודו שקול הוא כסנהדרין של שבועים: לשלם זו שבר לרשעים – שזותין ושמחין ומקבלין עולמן בחייהם: לאוזב – רשע: אינו בכלל הברכה – לא הגיע לסוף ברכה גמורה, ואפילו הוא עשיר בדברים אחרים: שניקה בכסף מעשר – שמוחר ללוקחו בכסף מעשר שני זירושלים, הכל ניקח בכסף מעשר חוץ מן המים ומלת, צפרק בכל מערבין (עירובין כו, ב):

יומי דאריכי – ימים שהוא בקבר אריכי לישן, וקטיני לעסוק בחורה וזמנות: ונינוס טובא – ונישן הרבה: זיף ופרע – היה קובע לו לשנות כך וכך פרקים ציוס, והיה רגיל לעסוק ציוס, ופעמים שהיה טרוד במזונותיו ציוס, ופורע קציעות עתו כלילה: ריח הניחוח – ואמרו לעיל דריחא דומיא דמשתייא הוא, וכתיב ויאמר אל לבו לא אוסיף וגו' דאיראי: המתישב ציינו – ששותה יין ואין לעתו מטרפתו: ניתן בשבועים אוחיות

זוהר – קדושים דף פ' ע"ב

רבי יוסי הוה אזיל באורחא, פגע ביה רבי חייא, אמר ליה האי דאוקמוהו חברייא, דכתיב בעלי, (שמואל א א) ולכן נשבעתי לבית עלי אם יתכפר עון בית עלי בזבח ומנחה עד עולם. בזבח ומנחה אינו מתכפר, אבל מתכפר הוא בדברי תורה. אמאי. בגין דדברי תורה, סלקין על כל קרבנין דעלמא. פמה דאוקמוהו דכתיב, (ויקרא ז) זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלוואים, שקיל אורייתא לקביל כל קרבנין דעלמא. אמר ליה, הכי הוא ודאי, דכל מאן דאשתדל באורייתא, אף על גב דאתגזר עליה עונשא מלעילא, ניחא ליה מכל קרבנין ועלוון, וההוא עונשא אתקדע. (ובגין דלעי בה

לשמה, קודשא בריך הוא אתפייס בהדיח):

ותא חזי, לא אתדכי בר נש לעלמין, אלא במלין דאורייתא. בגיני פה מלין דאורייתא לא מקבלין טומאה, בגין דאידי (משלי ג) קיימא לדבאח לאלין מסאבי, ואסוותא באורייתא אשתכח. דכתיב, דפאות תהי לשרך ושקוי לעצמותיה. ודכיותא אשתכח באורייתא, דכתיב, (תהלים יט) יראת יי טהורה עומדת לעד. מאי עומדת לעד. דקיימא תדירא בההוא דכיותא, ולא אתעדי מניה לעלמין:

אמר ליה יראת יי פתיב, ולא תורה. אמר ליה, הכי הוא ודאי, דהא אורייתא מסטרא דגבורה קא אתייא. אמר ליה, ומהתם נפקא, מהקא נפקא, דכתיב, (תהלים קיא) ראשית חכמה יראת יי, וכתיב יראת יי טהורה: ואורייתא קדושה אתקרי, דכתיב פי קדוש אני יי, ודא אורייתא, דהיא שמוא קדישא עלאה. ועל דא, (דף פ"א ע"א) מאן דאשתדל בה אתדכי, ולבתר

חק לישראל – פרשת קדושים יום ב'

אֶת־קִדְשׁ, וְכָתִיב קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ, קְדוֹשִׁים הֵיוּ לָא כְּתִיב, אֶלָּא תִהְיוּ. תִּהְיוּ
וְדַאי. אָמַר לִיָּה הֶכִי הוּא, וּמִקְרָא כְּתִיב, (שמות יט) וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלֶכֶת
כְּהֻנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ, וְכָתִיב אֶלֶּה הַדְּבָרִים וְגוֹ':

הלכה – הרמב"ם איסורי ביאה פרק כב'

(יט) ואמרו חכמים גזל ועריות נפשו של אדם מתאוה להן ומחמדתן ואין אתה מוצא
קהל בכל זמן וזמן שאין בהן פרוצין בעריות וביאות אסורות ועוד אמרו חכמים רוב
בגזל מיעוט בעריות והכל באבק לשון הרע:

(כ) לפיכך ראוי לו לאדם לכוף יצרו בדבר זה ולהרגיל עצמו בקדושה יתירה ובמחשבה
טהורה ובדעה נכונה כדי להנצל מהן ויזהר מן הייחוד שהוא הגורם הגדול גדולי
החכמים היו אומרים לתלמידיהם הזהרו בי מפני בתי הזהרו בי מפני כלתי כדי ללמוד
לתלמידיהם שלא יתביישו מדבר זה ויתרחקו מן הייחוד:

(כא) וכן ינהוג להתרחק מן השחוק ומן השכרות ומדברי עגבים שאלו גורמין גדולים
והם מעלות של עריות ולא ישב בלא אשה שמנהג זה גורם לטהרה יתירה גדולה מכל
זאת אמרו יפנה עצמו ומחשבתו לדברי תורה וירחיב דעתו בחכמה שאין מחשבת
עריות מתגברת אלא בלב פנוי מן החכמה ובחכמה הוא אומר אילת אהבים ויעלת חן
דדיה ירווך בכל עת באהבתה תשגה:

לע"נ

זאב חיים בן שרה, משה דוד בן סוזנה מלכה, גד גבריאל בן סוזן, סוזנה מלכה
בת שמחה, דניאלה פורטונה בת רחל, צדיקה בת שרה ז"ל.